

NORSK AKADEMISK MISJONSINNSATS I VERDENSSIKT

Skulle en nevne to trekk som særskilt setter sitt preg på 1800-tallets kirkehistorie, må det vel bli disse to: vekkelsene og verdensmisjonen — og vel å merke: disse to i organisk samband, som sider av en og samme sak. Verdensmisjonen som historisk-aktuell ånds-rørsle er en frukt av vekkelsene.

Studentene kom til å spille en fremtredende rolle i den kristne ny-innsats innad og utad som det her er tale om, særlig i Amerika (USA og Canada) men også i Europa. Til å begynne med var det bare noen få studenter som førte an. Men den tro som brant i dem, og den dåd de utførte, fikk varige og rike resultater. Vi tenker på Samuel J. Mills og hans kamerater som så tidlig som i 1808 grunnla ved Williams College, New England, USA, en akademisk misjonsforening. Et målbevisst arbeid for vekkelse og verdensmisjon ble tatt opp. Virksomheten fikk etter en tid sitt tyngdepunkt i Andover Seminary (kongregasjonalistenes presteskole), men omfattet for øvrig en rekke høyskoler i de amerikanske øststatene. Takket være de vakte studentenes misjonsiver og på deres direkte initiativ ble det første amerikanske misjonsselskapet til: det kongregasjonalistiske «American Board of Commissioners for Foreign Missions» (1810).

Alt dette var betydningsfullt nok. Men til et gjennombrudd av misjonsansvaret og misjonsarbeidet i den kristne studentverdenen kom det dog først henimot slutten av hundreåret. I begynnelsen av 80-årene ble det i ikke mindre enn fem forskjellige land dannet akademiske misjonsforeninger, nemlig i Norge, Sverige, Danmark, Storbritannia og Sambandsstatene. Vekkelsens ild fatnet på ny blant studentene, og resultatet ble igjen iver og innsats for verdensmisjonen — men denne gangen på et langt bredere grunnlag og i en langt større målestokk.

Avgjørende ble den internasjonale kristne studentkonferansen — den første i sitt slag — som etter innbydelse av den kjente evangelisten Moody ble holdt på Mount Hermon, Massachusetts, sommeren 1886. Her møttes 251 studenter fra 87 universiteter og høyskoler. Blant deltakerne var også en nordmann. Til forskjell fra våre sommermøter hadde konferansen på Mount Hermon et uanstrengt preg og program. Den varte i hele fire uker, og det ble holdt bare ett møte pr. dag. Men desto større tid ble vidd til bønn, bibelstudium og brorsamfunn — med det resultat at av de 251 studentene som var samlet her, meldte 100 seg til misjonstjenesten som «frivillige»!

Det menneskelige redskap for misjonsvekkelsen på Mount Hermon var Robert P. Wilder. Han ble også sjelen i den «frivillig-rørslen» (hos oss best kjent som A.F.M.F., dvs. Akademiske Frivilliges Misjons-Forbund) som nå vokste fram. Bare i løpet av det første året (1886—87) økte tallet på frivillige fra 100 til 2 200. I 1892 kunne John R. Mott, som fikk meget med organiseringen av denne rørslen å gjøre og som i 32 år sto som leder av den, rapportere at gjennom det nye tiltaket var misjonskunnskap og misjonsbegeistring blitt brakt inn i 300 universiteter og høyskoler på det nordamerikanske kontinentet. Før Mount Hermon 1886 hadde det, bare med et par unntak, ikke vært noen interesse for misjonen i disse institusjonene. Vi kan ikke her følge den videre utviklingen av frivillig-rørslen. Vi nevner bare at ved femtiårsjubileet i 1936 kunne en meddele at rørslen siden starten hadde sendt 16 000 misjonærer til de forskjellige misjonsmarkene i verden.

Frivillig-rørslen gjorde sin store innsats under dette løsenet: «Verdens evangelisering i dette slektledd!» Dette løsenet er ofte blitt misforstått og angrepet, særlig av oss kritiske «kontinentale». Men grunnleggerne og lederne av A.F.M.F.-bevegelsen gikk med dette slagordet ikke inn for en overfladisk verdensomvendelse i løpet av en generasjon. Det overspente lå fjernt fra dem. De var alle nøkterne kristne menn og kvinner. Hva de mente og hevdet var dette «at hvert slektledd av kristne er forpliktet til å bringe kunnskapen om Kristus til sin egen generasjon» (John R. Mott). Den betydningen som denne hellige overbevisningen har hatt for hele frivillig-rørslen og gjennom den for det kristne studentarbeidet og det kristne misjonsarbeidet, kan vanskelig overvurderes.

Og når det gjelder motivet bak A.F.M.F.-bevegelsen, har W. Wilson Cash gitt et klart og enkelt uttrykk for det i sitt forord til Robert P. Wilder's «The Great Commission» (som i form av personlige erindringer gir oss frivilligrørslens historie i de første femti årene): «Hvorfor bli misjonær?» Svaret kan bare være: Korset, «Gud forlikte i Kristus verden med seg selv, og vi har fått forlikelsens tjeneste.» Det gis ikke noe alternativ til Kristi krav på vårt liv; her gjelder alt eller intet . . . Enten er Kristus Frelseren for alle, eller også er han slett ikke Frelser (Christ is either the Saviour for all, or no Saviour at all).»

Frivillig-rørslen har vært og er studentenes største bidrag til verdensmisjonen. Men deres misjonsinnsats er på ingen måte begrenset til denne. Tusener av studenter over hele verden har i årenes løp sluttet opp om «Kristi rikssak» — i bønn og begeistring, gjennom studiekretser, innsamlinger osv. I hjemmearbeidet for misjonen har studentene i virkeligheten vært en meget betydningsfull faktor — mere i de engelsktalende land enn hos oss på det europeiske fastlandet, og mere innenfor den katolske kirken enn i våre forskjellige evangeliske kirker.

Studentene og misjonen hører sammen. Vi har sett og ser det i vårt eget land. Det er i og for seg en talende kjensgjerning at nesten to årtier før vi fikk et organisert kristent studentarbeid i Norge, hadde vi en «Studentenes misjonsforening» (grunnlagt 1881).

Norske Studenters Kristelige Forbund og Norges kristelige student- og gymnasiastlag har begge feiret jubileum i år — det første 50-årsjubileum, det andre 25-årsjubileum. Måtte dette dobbelte jubileum føre med seg en fordobling av den akademiske misjonsinteressen og misjonsinnsatsen mellom oss! Måtte det bety en ny besinnelse på den kristne verdensoppgaven og en ny innvielse til virkeliggjørelsen av den!

O. G. M.